

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΛ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΡΙΘ.

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΟΔΩ ΦΛΕΣΣΑ, ΑΡ. 5

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΕΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ

Από τῆς 1ης Ιανουαρίου ἕως τῆς 1ης Ιουλίου

Ἐν τῷ Ἐσωτ. δρ. 6. Ἐν τῷ Ἐξωτ. δρ. 8

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ «Ἀνάπλασις» ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει. — Εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὑπὸ Μ. Ἰ. Γαλανοῦ. — Ἐπὶ τοῦ Μιασμονικοῦ ζητήματος, ὑπὸ Εὐθ. Καρκαλάου. — Σκέψεις ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ὑπὸ Πολυχ. Ἰ. Συνοδινού. — Μιχαὴλ Ἰ. Γαλανοῦ, ἱερὰ διηγήματα. Ἐν τῷ Παραδείσῳ. — Ἐκθέσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως περὶ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐν Πάτραις καθηγητοῦ κ. Σαρρή. — Οἱ διδάσκοντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως»

Ἡ „ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ“ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ἔτει

Ὅτε λήγει ἓν ἔτος καὶ ἀνατέλλει νέον, τὰ πολιτικὰ φύλλα καταστρώνουσιν ἐπιθεωρήσεις τῶν ἐπισημοτέρων πολιτικῶν γεγονότων τοῦ ἰδίου Κράτους ἢ καὶ ἄλλων Κρατῶν. Ἡ «Ἀνάπλασις», συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῷ ἔθνει ἀποστολήν της, καταστρώνει καὶ αὐτὴ τὴν ἰδικήν της ἐπιθεώρησιν διὰ τὰ λήξαν ἔτος, καὶ γνωρίζει εἰς τοὺς ἀναγνώστας της ὑπὸ ποίας συνθήκας καὶ σκέψεις μελλούσης ἐνεργείας χαιρετίζει τὸ νέον ἔτος.

Α') Ἡ «Ἀνάπλασις» ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὁ ἡμέτερος Σύλλογος ἐξυπηρέτησε τὴν θερηκευτικὴν ὁρᾶν καὶ τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα διὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐν Πύργῳ καὶ ἐν Αἰγίῳ Τμημάτων αὐτοῦ, καὶ διὰ τῶν ἐν Κορίνθῳ, Ἀγρινίῳ, Πάτραις, Λεχαινοῖς, Ἀμφίσσῃ, Ἰτέᾳ ὁμιλιῶν τοῦ ἀπεσταλμένου του κ. Μιχ. Ἰ. Γαλανοῦ. Τὸ Τμήμα Πύργου ἐλειτούργησε κανονικώτατα, ἔπαινοι δ' ὀφείλονται εἰς τὴν διοικοῦσαν αὐτὸ ἐφορίαν καὶ τὰ συγκροτοῦντα αὐτὸ μέλη. Ἐν τῇ αἰθρῇ του ἔγειναν ὑπὸ τοῦ κ. Γαλανοῦ ὀγδοήκοντα ἐν ὅλῃ ὁμιλίᾳ, δις δ' ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ὁ Α. Σ. ὁ ἅγιος Πατὴρ καὶ Ἡλείας. Πρὸς τοῦτοις τακτικῶς καὶ φιλοτίμως ἐδίδαξαν τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν τῆς ἐφορίας, συνέντρεξαν δὲ εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ ἄλλοι τοῦ Τμήματος ἐταῖροι, ἐνθουσιῶντες ὑπὲρ τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Ἰδιαιτέρην μνείαν ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν διὰ τὴν ἐν τῷ Γυμνασίῳ Πύργου καθηγητὴν καὶ ἐταῖρον τοῦ Τμήματος

κ. Ἀντώνιον Γραυλαντώνην. Ἐν τῷ προσώπῳ του ἀπεκαλύθη ἔξοχος ὁμιλητικὴ ἰδιότης, παρὰ τῆς ὁποίας Ἐκκλησία καὶ ἔθνος δύνανται νὰ ἐλπίσωσι πολλά. Οὐδ' ὑστέρησαν ἐν τῇ οἰκοδομῇ τοῦ Τμήματος Πύργου ὁ πανοσιολογιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐσέβιος Ματθόπουλος, καὶ ὁ ἱερολογιώτατος κ. Πολύκαρπος Συνοδινός, ἱεροκήρυξ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας. Ὁ πρῶτος ἐδίδαξε μεταβάς δις, ἀνὰ μίαν ἐβδομάδα ἑκατέραν φοράν· ὁ δὲ δεύτερος ἡπάζ, ἐκφωνήσας ὁμιλίαν ἑπτά. Καὶ ἀμφοτέρων τὸ κήρυγμα ἔγεινε δεκτὸν μετὰ πολλῆς εὐνοίας, ἐπαξίως τοῦ ζήλου καὶ τῆς διδακτικῆς ἱκανότητος αὐτῶν.

Εἰς τὸ ἐν Αἰγίῳ Τμήμα τοῦ Συλλόγου, ἔνεκα ἐλλείψεως αἰθούσης, ἡ διδασκαλία ἐγένετο ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Φανερωμένης καὶ τῶν Ταξιαρχῶν μόνον ὑπὸ τοῦ κ. Γαλανοῦ μεταβάς πρὸς τοῦτο τετράκις. Δις δὲ ὁμιλήσεν ἐν τῷ ναῷ τῆς Φανερωμένης καὶ ὁ ἱεροκήρυξ κ. Πολύκαρπος Συνοδινός. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τμήματος ἐν τοῖς ναοῖς τοῦ Αἰγίου ἐδίδαξεν εἰς ἑσπερινὰ μαθήματα ὁ ἀρχιμ. κ. Εὐσέβιος Ματθόπουλος. Ἀπὸ πρὸς τοῦτοις ὁμιλήσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πενταπόλεως καὶ διευθυντὴς τῆς Ῥιζαρίου Σχολῆς κ. Νεκτάριος, μεταβάς εἰς Αἶγιον κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα.

Ἐν Κορίνθῳ ἐδίδαξε πλειστάκις ὁ κ. Γαλανός ἐν τῇ αἰθρῇ τοῦ Συλλόγου καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, διατελοῦντος ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρίαν τοῦ Σιδικῆ. Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας κ. Σωκράτους, ὅστις ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του ἀπάσας τὰς ὁμιλίας.

Ἐν Ἀγρινίῳ ὁ κ. Γαλανός ἐδίδαξεν ὀκτάκις.

Ἐν Λεχαινοῖς ἡπάζ.

Ἐν Ἀμφίσσῃ ὁ αὐτὸς ἑπτάκις.

Ἐν Ἰτέᾳ τρίς.

Καὶ ἐν Πάτραις ἐνδεκάκις. Ἀπὸ ἐν τῷ ναῷ τῆς Παντοφάνου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἱσακροτόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Ἀπὸ ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ Λαοῦ. Καὶ ἐννεάκις ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, κατ' ἀποστολήν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ παρὰ κληρίκον τῆς Α. Σ. τοῦ ἁγίου Πατρῶν.

Ὁ κ. Γαλανός ἐδίδαξε καὶ δις ἐν τοῖς Σχολαῖς τῶν Θεολέων Πύργου. Ἀπὸ ἐν τῇ Σχολῇ Θεολέων τοῦ Αἰγίου καὶ ἡπάζ ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς αὐτῆς πόλεως.

Β') 'Η 'Ανάπλασις ἐν 'Αθήναις.

Ὁ Σύλλογος τῆς «'Αναπλάσεως» συνετήρησε δι' ὅλου τοῦ ἔτους διδασκαλίαν καὶ ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ. Καθ' ἑκάστην μὲν Κυριακὴν, Τετάρτην, Σάββατον καὶ τὰς ἐπίσημοτάρας ἑορτάς ἐν τῇ αἰθούρῃ τοῦ ἐν 'Αθήναις Τμήματος αὐτοῦ· καὶ ἑκάστην δὲ Κυριακὴν καὶ ἐν τῷ ναφῶ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων (Υῤῥρη) κατ' ἀρχάς, ἔπειτα δὲ ἐν τῷ ναφῶ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Τῆς ἐν 'Αθήναις διδασκαλίας μετέσχον ὁ Σεβασμ. Ἅγιος Πενταπόλεως καὶ διευθυντὴς τῆς Ριζαρίου Σχολῆς κ. Νεκτάριος· οἱ πανοσιολογίωτατοι ἀρχιμανδρίται Ἰωάννης Μαρτίνος, Εὐσέβιος Ματθόπουλος, Πανάρτος Δουληγέρης, Τιμόθεος Ἀναστασίου, καὶ ὁ δσιώτατος Σωφρόνιος Ἀγιορείτης· καὶ οἱ κ.κ. Ἰγνάτιος Μοσχάκης, Παῦλος Καρολίδης, Παναγιώτης Καπλανίδης, Ζήσιμος Τυπάλδος, Δημ. Παπαδόπουλος, Π. Γκορογιάννης, Ἰω. Γαλανός, Κ. Διαληγάς καὶ Μ. Γαλανός. Παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις ὠμίλησεν ἔπαξ ἐν τῇ αἰθούρῃ τοῦ Τμήματος καὶ ὁ ἐν τῇ Ροβερτέφ Σχολῇ Κων)πόλεως ἑλλογιμώτατος καθηγητὴς κ. Λουῖζος Ἡλιού.

Γ') 'Η «'Ανάπλασις» ἐν Πειραιῇ.

Καὶ τὸ ἐν Πειραιῇ Τμήμα τοῦ Συλλόγου τῆς «'Αναπλάσεως» συνετήρησε τακτικὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν, Τετάρτην καὶ Σάββατον, τελευταῖον δὲ καὶ ἀνὰ πᾶσαν Τρίτην. Κατ' ἀρχάς μὲν ἐν ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ αἰθούρῃ, καὶ Κυριακάς τινὰς εἰς τὴν αἰθούσαν ὀμιλιῶν καὶ ἀναγνωσμάτων τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Πειραιῶς. Ἀκολουθῶν δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούρῃ τοῦ Ζωνείου Ὁρφανοτροφείου, καὶ κατὰ Κυριακὴν ἐκτὸς ἐν τοῖς Ναοῖς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἀγ. Νικολάου.

Ἐδίδαξαν δ' ἐν Πειραιῇ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πενταπόλεως καὶ διευθυντὴς τῆς Ριζαρίου Σχολῆς κ. Νεκτάριος, οἱ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. κ. Ἰωάννης Μαρτίνος, Πανάρτος Δουληγέρης, Τιμόθεος Ἀναστασίου, Εὐσ. Ματθόπουλος καὶ Συμεὼν Μιτατάκης. Ἐπὶ δὲ αἰδεσμ. κ. Γαβριὴλ Παπαϊωάννου, ὁ δσιώτατος κ. Σωφρόνιος Ἀγιορείτης, καὶ οἱ κ.κ. Κ. Διαληγάς, Δ. Παπαδόπουλος, Γ. Ἀγγελόπουλος, Ἡρακλῆς Παπαμανώλης, Χρ. Ἰωαννίδης, καὶ Μ. Γαλανός. Μέχρι τίνος τῆς διδασκαλίας μετέσχε καὶ ὁ κ. Γ. Μικρῆς.

Δ') Τὸ Περιοδικὸν «'Ανάπλασις»

Διὰ τὸ περιοδικὸν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου αἱ ἀρχαὶ τοῦ λήξαντος ἔτους δὲν ἦσαν λίαν εὐμενεῖς. Αἱ ἀνωμαλίαι τοῦ 1897 ἐσάρωσαν μέγα μέρος τῶν συνδρομητῶν, ἱκανοὶ δ' ἐκ τῶν ἀπομεινάντων, βεβαρυμένοι ὑπὸ ποῖας τινος ἀπογοητεύσεως ἐκ τῆς καθόλου ἡμῶν καταστάσεως, ἦσαν πέραν τοῦ μετρίου δύσκολοι εἰς ἐλπίδας καὶ ἐνθουσιασμόν. Ἐν τούτοις, ἡ δημοσιογραφικὴ τῆς «'Αναπλάσεως» ἐργασία ὑπέρεβεν, χάριτι θεῆς, τὰ παντὸς καλὸν καὶ ἀνεδείχθη ὑπερτέρα τῶν ἀρχῆθεν προσδοκιῶν. Ἀρχαῖοι αὐτῆς ὑπαστῆρίζον τὴν παρέσχον ἐνθερμότεραν τὴν ὑποστήριξιν τῶν, ἡ δὲ καθόλου δρᾶσις τοῦ Συλλόγου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, ἐν Πειραιῇ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐπόρσε καὶ εἰς τὸ περιοδικὸν ἱκανοὺς νέους συνδρομητάς, δι' ὧν παρὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς συνδρομῆς ἐξησφαλίσθησαν αἱ ἐτήσιοι δαπάναι. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπετεύχθη καὶ διὰ τῆς ἀρωγῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὸ ὅποιον διετράνω-

σεν ὅτι ἀμείωτοι παραμείνουσιν αἱ πρὸς τὴν «'Ανάπλασιν» συμπάθειαι τοῦ. Τὸ περισσῶς εὐχάριστον ὅμως εἶνε ὅτι ἡ «'Ανάπλασις» ἐπέξετεινε καὶ ἐπύκνωσε τὰς τάξεις τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν οἰκιστῶν τῆς καὶ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ, τοῦ ὁποῦ ἐκραιτατώθη ἡ πρὸς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον ὑπόληψις καὶ ἐκτίμησις, καὶ ἐνισχύθησαν οἱ δεσμοὶ τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀφροσύσεως.

Ε') Καὶ ἄλλα εὐχάριστα σμυεῖα τῆς εὐεργετικῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εὐεργετικῆς ἐπιρροῆς τοῦ Συλλόγου τῆς «'Αναπλάσεως» καὶ ἄλλα πρόκεινται εὐχάριστα τεκμήρια καὶ γεγονότα. Οὕτως ἐν Ἀγυῇ Ἰδρύθη, ὡς ἀνηγγέλισμεν ἑγκαίρως, λαϊκὴ Σχολή, συντηρουμένη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου Δωτίου, ἐν δὲ Τυρνάβῳ Σύλλογος ὁμώνυμος πρὸς τὸν ἡμέτερον. Ἀλλὰ καὶ πολλαχόθεν τῆς Ἑλλάδος εἰχομεν παρηγόρους ἐκδηλώσεις τῶν ἐλπίδων, ἃς γενᾷ ἡ δρᾶσις τοῦ Σωματείου ἡμῶν, ἀφθονοῦσι δ' αἱ παρακλήσεις ἃς εἰχομεν ὅπως ἐπεκτείνωμεν αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἱδρύοντες Τμήματα καὶ Σχολὰς.

ΣΤ') Θρησκευτικὴ ἐργασία καὶ ἄλλων σωματείων ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐξυπηρετήσαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἡ «Σχολὴ τοῦ Λόγου» ἐπὶ δὲ τὸ Ταγμεντήριον ἡ «Οἰκονομία» διὰ τῆς λαϊκῆς αὐτοῦ Σχολῆς, καὶ ἡ «Ἐταιρία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ». Ἐν δὲ Πάτραις ὁ ἡθικοθρησκευτικὸς Σύλλογος «Ἁγίος Ἀνδρέας», καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Καλαβρυτινοῦ Συλλόγου ἱδρυθεῖσα «Σχολὴ τοῦ Λαοῦ», καθὼς καὶ ἡ Σχολὴ τῆς αὐτῆς αἰοτεχνικῆς Ἐταιρίας.

Μαθήματα θρησκευτικὰ ἐν Ἀθήναις ἔπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐγένοντο καὶ ἐν τῷ «Ἱερῷ Συνδέσμῳ» τῶν Ἀθηνῶν.

Ζ') Καὶ ἄλλα γεγονότα θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δράσεως.

Τὰ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐφροσύνως ἐχαίρεισαν καὶ τὰ ἐξῆς γεγονότα ἀποδεικνύοντα ὅτι νῦν ζωὴ πνεύματος διαχύνεται εἰς τὸν πρακτικὸν αὐτῆς βίον. α') Τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱδρυσιν τοῦ Συλλόγου ἱεροκηρύκων. β') Τὴν ἐν Σταυροδρομίᾳ ἱδρυσιν τοῦ θρησκευτικοῦ Συλλόγου «Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής». γ') Τὴν ἐν Γαλατῇ ἱδρυσιν τῆς θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος αἱ Ὁρθόδοξια. Ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ ἀπὸ πολλοῦ ἐνεργουμένη ἐν Κωνσταντίνῳ διδασκαλία ὑπὸ τοῦ ἱερολογιωτάτου κ. Ἱεροθέου Τακνοπούλου, ἐπὶ δὲ καὶ τὸ συχνὸν κήρυγμα ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἰς τὸ γαρρὸν Κέντρον τῆς ὀρθοδοξίας ἐπιτελεῖται ζύμωσις γενναία, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἔτι εἶνε λίαν χαρμύουνα.

Ἀλλὰ καὶ ἡ γνωστὴ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας δρᾶσις τῆς ἐν Σμύρῃ ἀδελφότητος «Εὐσεβείας», καὶ ἡ τοῦ ἐν Σέρραις Σωματείου «Ἁγίος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος», ὡς καὶ ἡ αὐτόθι ἱδρυσις τοῦ Ἀνγνωστηρίου ὁ «Ἀπ. Παῦλος» ἐπιμαρτυροῦσιν ὅτι δύναται τις καὶ ὀφείλει νὰ εἶνε αἰσιδόξος ὡς πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν μέλλον.

Η') Τὸ κατακορύφωμα τῆς χαρᾶς.

Ἀλλὰ τὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀνατελλούσῃ θρησκευτικῇ ἡμῶν

ἀναγεννήσει πληροῦσι δύο κυρίως γεγονότα. α') ἡ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου. Πατριαρχεῖου ἀποφασισθεῖσα ἐκδοσις τῆς Καινῆς Διαθήκης· β') ἡ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς «'Αναπλάσεως» προπαρασκευασθεῖσα ἐκδοσις τοῦ Κειμένου τῆς Καινῆς Διαθήκης μετὰ ἐρμηνευτικῆς παραφράσεως, δαπάνῃ καὶ φιλοτιμίᾳ χαρηγίᾳ τοῦ ἐν Κιέβῳ ὁμογενεὺς ἀρχιμανδρίτου κ. Μελετίου Βαγιανέλλου. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων θέλει συμβάλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν δημιουργίαν ἀληθοῦς καὶ γνησίας χριστιανικῆς ζωῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔθνει, τὴν δ' ἐντεῦθεν ἀγαλλίασιν κρατύνουσι καὶ ἄλλαι ἐνδείξεις, καθὼς καὶ τὰ διὰ τὸ νέον ἔτος μελετώμενα ἔργα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου· καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ ἐκείνων θέλομεν εἶπει τὰ δέοντα εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

Εἰς τὸν Ἰησοῦν*

Ἦσο ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἦλθες πρὸς αὐτά.

Ἦλθες ἐκ τῆς Παρθένου. Διὰ νὰ δείξης ὅτι μόνον εἰς στήθη καθαρὰ, σεμνὰ, ἅγια, παρθένα καὶ ἀπὸ ἁμαρτίας ἐλευθερά κατασκηνοῖς.

Ἦλθες ἐντὸς σπηλαίου γεννηθεῖς. Διὰ νὰ δείξης ὅτι ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγίότης δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀνακτόρου ὅπως ἦν βασιλική. Καὶ ἐπὶ διὰ νὰ ὑποτυπώσῃς ὅτι ὁ κόσμος ὁ ἀρχαῖος ὡς σπῆλαιον ὠμοῖζε, τὸ ὅποιον, διὰ νὰ κατανασθῇ, εἶχεν ἀνάγκην Σοῦ.

Ἦλθες ἐντὸς φάτνης ἀνακλιθεῖς. Διὰ νὰ δείξης ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἥτις ἔφερε τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν, εἶνε ἡ μυστικὴ κλίμαξ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἦλθες ὅπου ποιμένες πρῶτοι θὰ σ' ἐχαίρειζαν. Διὰ νὰ δείξης ὅτι εἶσαι ὁ ποιμὴν ὁ μέγας, πρὸ τοῦ ὁποῦ ὀφείλουσι νὰ κύψωσιν οἱ ποιμένες— βασιλεῖς τῆς γῆς, τὴν οἰκουμένην πᾶσαν εἰς μίαν ποιμνὴν ἀθροίζοντες πρὸς Σέ.

Ἦλθες, Ἰησοῦ, ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐνφ' ἄνθρωποι Σὲ προσεκύουν, οἱ ἄγγελοι Σ' ἐδοξολογοῦν. Καὶ οὗτοι καὶ ἐκεῖνοι Σοὶ προσέφερον τὸν φόρον τῆς ὑπατελείας τῶν. Ἐπὶ τὴν γῆν, τὸν τόπον τῆς κατάρσεως, ἔφθανον κατόπιν τῆς προσδοκίας αἱ εὐλογίαι τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ περὶ τὸ κλῆρον Σου συνηρμόσθη ἡ εὐλαβὴς τῶν ἀνθρώπων εὐγνωμοσύνη με τοὺς ἐνθουσιώδεις καὶ χαρμύουσους χαιρετισμούς τῶν οὐρανίων στρατιῶν.

Προσεδοκάσο, παιδίον τῆς Παρθένου, διὰ νὰ συντρίψῃς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφους, καὶ διὰ νὰ καταναγάγῃς τοὺς ἐν σκότει καὶ σμῆ.

Καὶ ἦλθες.

Ὡς ποῖός τις ἦλθες;

Ὡς Ἀλήθεια.

Ὡς Φῶς.

Ὡς Ὁδός.

Ὡς Ἀνάστασις.

* Τὸ ἄρθρον τοῦτο, προωρισμένον διὰ τὸ φύλλον τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, μὴ ληφθὲν ἐγκαίρως, δημοσιεύεται νῦν.

Ὡς Ζωή.

Ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Πατρὸς Σου, ἦλθες, Ἰησοῦ.

Ἦλθες ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς.

Ἦλθες τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν.

Ἦλθες ὁ Εὐαγγελιστὴς τῶν πτωχῶν.

Ὁ ἱατρός τῶν συντετριμμένων καὶ τεταπεινωμένων τὴν καρδίαν.

Τῶν πενθούτων ἡ παραμυθία.

Τῆς χήρας καὶ τοῦ ὀρφανοῦ ἡ προσευχή.

Τοῦ ἀσθενοῦς ἡ ἐπίκλησις.

Τοῦ ἀδυνάτου τὸ στήριγμα.

Αἰχμαλώτους νὰ ἐλευθερώσῃς καὶ πεπλανημένους νὰ καθοδηγήσῃς.

Ὡς παρηγορία, ὡς ἐλπίς, ὡς ἀσπασμός, ὡς θωπεία, ὡς μετάνοια, ὡς ἔλεος, ὡς ἀγάπη, ὡς λύτρωσις, ἦλθες Ἰησοῦ.

Καὶ ἰδοὺ ἐκατομμύρια χριστιανῶν ἀναμέλπουσι καὶ σήμερον καὶ θ' ἀναμέλπωσι μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων τὴν χαρμύουσαν καὶ μεγαλοπρεπεῖα συμφωνίαν, τὴν ὅποian ἄγγελοι ἔψαλαν τὴν νύκτα τῆς γεννήσεώς Σου «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τὴν συμφωνίαν ταύτην μεταξὺ πάντων τῶν ἐθνῶν, πρῶτον, ἐν τῷ χορῷ τῆς ἐκκλησίας Σου ἀνέμελψε τὸ ἰδικόν μας.

Διὰ φωνῆς ὁμολογητῶν, ἀπολογητῶν, μαρτύρων, ἐπισκόπων, ἁγίων.

Διὰ φωνῆς στόματος.

Καὶ φωνῆς καρδίας.

Καὶ φωνῆς αἱμάτων.

Διὰ φωνῆς ἀνδρῶν, γυναικῶν, νέων, νεανίδων, γερόντων, παιδίων.

Διὰ φωνῆς ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀπὸ τῶν χωρίων, ἀπὸ τῶν ὁρέων, ἀπὸ τῶν παραλίων, ἀπὸ τῶν οἰκῶν, ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων, ἀπὸ τῶν καλυθίων, ἀπὸ τῶν κατακομβῶν, ἀπὸ τῶν ναῶν, ἀπὸ τῶν δικαστηρίων, ἀπὸ τῶν ἀμφιθεάτρων, ἀπὸ τῶν ὁδῶν, ἀπὸ τῶν πλατειῶν, ἀπὸ τῶν βυθίων.

Διὰ φωνῆς ἀπὸ τῶν νυμφικῶν θαλάμων, ἀπὸ τῶν οἰκογενειακῶν προσευχητηρίων, ἀπὸ τῶν φυλακῶν, ἀπὸ τῶν δεσμῶν, ἀπὸ τῶν βασανιστηρίων, μεταξὺ τῶν οἰκείων τῆς πίστεως, κατένκντι διωκτῶν ἀρχόντων, τετυφλωμένων φιλοσόφων, φανατικῶν ὄχλων καὶ μαινομένων Ἰουδαίων, ὑπὸ τοὺς λιθοβολισμούς σιφῶν ἀγρίων, ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν λεόντων καὶ ὑπὸ τὰ ξίφη τῶν δημίων.

Διότι ὁ ὕμνος ὁ Σὺς ἔγεινεν ὁ ἐθνικός τῶν Ἑλλήνων ὕμνος, Ἰησοῦ.

Καὶ ἂν σοφοί, ἀπ' ἀνατολῶν ἐλθόντες, σμύρναν Σοὶ προσέφερον καὶ λίθον καὶ χρυσόν, ἀλλὰ τὸ ἰδικόν μας ἔθνος μέλζονα καὶ τιμιώτερα τούτων Σοὶ προσέφερε.

Σοὶ προσέφερε τὴν γλῶσσάν σου, τὴν καρδίαν σου τὸ πνεῦμά σου, τὴν ψυχὴν σου, τὸν βίον σου, καὶ δολόκληρον εἰς Σέ ἀφιερῶν. Καὶ ἀπὸ τοῦ σπηλαίου τῆς Βηθλεὲμ ἠρῶσθη τὴν ζωὴν, τὴν ὅποian μάτην περιέμενε προσατενίζον τοὺς στύλους τοῦ Παρθενῶνος.

Ἄ! τὸ γνωρίζω Ἰησοῦ· τὸ γνωρίζω ὅτι σήμερον ἐξεπέσαμεν ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣν ἄλλοτε κατεῖχομεν ἐν τῇ πρὸς Σέ

ἀναπειρομένη ἀπὸ τῆς γῆς πάσης, πίστεως καὶ ἀγάπης συμφωνία. Χθὲς ἀνέμω μιὰ ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ ἔθνους μας, ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ὁ Παῦλος ἐβόησε, «τὰ πάντα καὶ ἐν πανί Χριστός». Νέος Ἰσραὴλ ἡμεῖς, ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ ἄλλον δὲν ἐγνωρίζομεν, καὶ Σὲ μόνον ἐπροσκυνούμεν, Σὲ μόνον ἐλατρεύομεν. Ἀλλ' εἰς τὰς ἡμέρας μας ψευδοθεοὶ νέοι ἀντιτάσσονται εἰς Σέ, καὶ στόματ' ἀνέβη, ἀπαρνούμενα τὴν πίστιν Σου, καλύπτουσι τὴν ἀθέτην των ὑπὸ τὴν μαρὰν ὁμολογίαν πίστεως εἰς κενὸν καὶ ἀσυνείδητον φάντασμα, τὸν Μέγαν Ἀρχιτέκτονα τοῦ Σύμπαντος.

Εἶπας Σὺ, Ἰησοῦ, αὐτοὶ ἐρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰμὶ ἐγώ.»

Καὶ αὐτοὶ ἐννοοῦσι νὰ ἐγκαθιδρύσωσι Θεὸν ἄνευ Σου, καὶ ἐκτὸς Σου.

Σοφερισταὶ ἄνθρωποι, δημιουργοὶ Χριστιανισμοῦ ἄνευ Χριστοῦ, καὶ προσποιούντο ὅτι προσδέχονται τὴν Ἠθικὴν Σου, ἐνῷ συντρίβουσι τὸ δόγμα Σου. Θέλουσι τὰ νάματά σου, ἐνῷ καταστρέφουσι τὴν πηγὴν των, καὶ ὑποκρίνονται ὅτι τοῖς ἀρέσκουσιν οἱ καρποὶ Σου, ἐνῷ καταρρίπτουσι τὸ δένδρον ἀποκόπτοντες τὴν ῥίζαν του. Καὶ διακηρύττοντες ὅτι ἄνευ Σου εἶνε κατὰ τὸν νόμον Σου, ἀντιτάσσονται εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖόν εἶπας, ὅτι «ἄνευ ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν», οὕτω δὲ ἀρνοῦνται τὴν ἐνσάρκωσίν Σου, ἥτις θὰ ἦτο περιττὴν, ἂν ὁ κόσμος ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸ φῶς, πρὸς τὴν ἀλήθειαν, πρὸς τὴν εἰρήνην, πρὸς τὴν ἀγάπην, πρὸς τὴν ζωὴν, ἐκτὸς τοῦ πνεύματός Σου καὶ ἄνευ τοῦ προσώπου Σου.

Ὁ Ἰησοῦ μου! Δὲν εἶνε ἐκ τοῦ ἔθνους μας αὐτοὶ. Διὰ Σου ἡμεῖς ἀνέστημεν καὶ ἐν Σοὶ δεκαεννέα αἰῶνας ζῶμεν. Σὲ ὁμολογήσαμεν εἰς τὰς χαράς μας, Σὲ καὶ εἰς τὰς λύπας μας. Εἰς τοὺς θριάμβους μας Σὺ ἦσο ὁ ἡγούμενος· καὶ εἰς τὰς ἀτυχίας μας Σὺ ὁ παρηγορῶν καὶ σώζων. Σὺ πορφυράς μας ἐδώρησαι, καὶ τὰ ῥάχη μας Σὺ κατέστησας τετιμημένα. Μετὰ Σου εἰς ὁδοὺς δόξης ἐβαδίσκαμεν, καὶ ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν ἀβύσσων Σὺ πάντοτε μας ἐξήρπασας, Ἰησοῦ.

Δι' ἡμᾶς παιδίον τῆς Παρθένου, Σὺ, μόνος Σὺ εἶσαι ὁ Κύριος καὶ ὁ Λυτρωτής. Ἐν τῇ λίκνῃ Σου τὸ ἔθνος μας διεῖδε πάντοτε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θέλει καμφοθῇ πᾶν γόνυ. Σκιάσεις, κενὰς, ἀφηρημένους νεκράς, φιλοσοφικὰς ἀρχὰς ἀφότου Σ' ἐγνωρίσαμεν δὲν ἠκολούθησαμεν ἡμεῖς.

Δι' ἡμᾶς ἀλήθεια, φῶς, ἐλπίς, πρόοδος, ἐλευθερία, δύναμις, ζωὴ, ὑπέρβας προσωπικῶς Σὺ.

Συμβιβασμὸς τῆς πίστεώς Σου μετὰ ἀναγνωρίσεως Μεγάλων Ἀρχιτεκτόνων εἶνε μωρὰ καὶ ἐγκληματικὰ σοφίσματα, ἀνάξια τῆς ἐλληνικῆς εὐθύτητος καὶ εὐσεβείας. Καὶ τὸ σύνταγμα μας ἀνακηρύξεν Σέ, Ἰησοῦ, κεφαλὴν τοῦ ἔθνους μας, ἀνταπεκρίθη πρὸς τὴν ἐλληνικὴν συνείδησιν καὶ ἐκύρωσε δεκαεννέα αἰῶνων ἱεράς καὶ τιμιωτάτας τὰς ἐλληνικὰς παραδόσεις.

Τὴν ἔθνικὴν αὐτὴν συνείδησιν κράτουν καὶ σήμερον Ἰησοῦ. Δὲν εἶσαι μόνον ἡ δόξα μας· εἶσαι αὕτη ἡ ζωὴ μας. Ὅσοι ἀρνοῦνται τὴν πίστιν Σου, ἢ ὅσοι τὴν ψυχραίνουν καὶ τὴν ἀλλοιοῦσι διὰ κανονισμῶν, ἐν οἷς συμφοροῦνται αἱ πλέον ἀντίθετοι θρησκευτικαὶ δοξασαί, δὲν εἶνε μόνον φιλοσοφικοὶ χρεωκόποι καὶ ἀρνησθητικοί, ἀλλὰ καὶ ἔθνοκατόνιοι.

Ἡμεῖς πρῶτοι τὴν σημαίαν σου ἠκολούθησαμεν Ἰησοῦ. Τὸ «ἐν παντί καὶ τὰ πάντα Χριστός» ἐπανάλαβεν ἐν ἐνθυσιώδῃ χαρμονῇ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος μας. Καὶ τὸ αἶν τούτου «νῆα» προὔπεμπόσσε τοῦ κεῖται ἡ δύναμις ἡμῶν καὶ ἡ ἐλπίς.

Ἄλλοτε, παιδίον τῆς Παρθένου, ἡμεῖς ὑπὲρβασαν οἱ μεγάλοι σου ὕμνοισι. Δὲς, ὅπως καὶ σήμερον, καταρτιζόμενοι εἰς ἐκλεκτόν, ἅγιον, περιούσιον λαόν Σου καὶ εἰς ὁδὸν σωτηρίας εἰσερχόμενοι, δὲς ὅπως ἀναμείψωμεν καὶ πάλιν, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μὲτ' καρδίας, τὸ ἱερὸν καὶ χαρμόσυνον ἄσμα, τὸ ὁποῖον ἀγγελοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει Σου ἔψαλαν, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν θεσπεσίαν ἁρμονίαν δύναται ν' ἀποδώσωσιν ἐντελέστερον χεῖλη ἐλληνικά, «Ἀδόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Μιχ. Ἰ. Γαλανός

ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΑΣΣΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἐν Πάτραις τῇ 26 Δεκεμβρίου 1897.

Ἀξιότιμε φίλε κ. Γαλανέ,

Δὲν εἶχον κατὰ νοῦν ν' ἀναμειχθῶ εἰς τὸ Μασσονικὸν ζήτημα, φρονῶν ὅτι ἀνήκει εἰς ἀνωτέρας τῶν ἐμῶν δυνάμεων, καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς εἰδικῶς εἰς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα ἐντρίβεις ν' ἀντεπεξέλθωσι κατὰ Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, νομικῶν Συμβούλων καὶ ἄλλων ἀναλαβόντων νὰ ὑπερασπίσωσι τοὺς ἐν Πάτραις Μασσόνους, καὶ μάλιστα μεθ' ὕδρευς κατὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν ὅστις ἡγήθη νὰ ἐξακολουθῇ συνεργαζόμενος μετὰ Καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ ἄλλων ἀνηκόντων εἰς τὴν Μασσονίαν καὶ ὅστινες ὁμολογοῦσιν ἤδη ὅτι εἰργάζοντο καὶ ἐργάζονται ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς Μασσονικῆς Στοᾶς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ζήτημα ἐξελισσόμενον παρουσιάζεται οὐ μόνον ὡς θρησκευτικὸν ἀλλὰ γενικώτερον καὶ ὡς ζήτημα κοινωνικὸν καὶ ἰδίᾳ Πολιτικόν, ὀφείλει ἕκαστος νὰ συντελέσῃ τὸ κατ' ἐαυτὸν εἰς τὸ νὰ ἐπιτευχθῇ λύσις σύμφωνος πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον. Διὸ πᾶς παρακαλῶ καταχωρήσῃτε εἰς τὴν «Ἀνάπλასιν» τὰ ἐξῆς:

Τὸ Σύνταγμα ἐν ἀρθροῖς 10 καὶ 11 λέγει: «Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέχεσθαι κλπ., τοῦ συνεταιρίζεσθαι τηροῦντες τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, ὅστινες ὁμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγῃσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν». Διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως κατηγγήθη ἡ περὶ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 212 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθ' ὃ: «Ἐὰν πολλοὶ ἐνωθῶσιν ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοῦς τύπους καὶ θεσμούς ἀποκλείοντας τοὺς μὴ ἰδιαιτέρως παρείσαγμένους τιμωροῦνται κλπ.». Ἀλλ' ἐνῷ μετὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1864 δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἄδεια τῆς ἀρχῆς διὰ τοὺς συνεταιρισμούς, ὡς καὶ διὰ τὰς δημοσίας ὁμιλίας καὶ πᾶς δημοσιεύσεις διὰ τοῦ τύπου, ἐπιτρέπεται ἄραγε το μυστικῶς συνέχεσθαι; Οὐχί, διότι δὲν κατηγγήθησαν αἱ ἄλλαι διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, Ὁ Ποιν. Νόμος ἐν ἀρθρῷ 214

λέγει: «Ἐὰν ἡ ὑπαρξὶς ὁποιαδήποτε συστηθείσης ἑταιρείας, οἱ σκοποὶ αὐτῆς, οἱ θεσμοί, τὰ μέλη, αἱ συναθροίσεις, αἱ ἀποφάσεις ἢ ἀσχολίαι ἀποσιωπῶνται κατ' ἀμοιβὰν ὑποχρέωσιν κλπ. ἐπιβάλλεται εἰς μὲν τοὺς καθιδρυτάς φυλάκισις δύο ἐτῶν». Τὸ νεώτερον ἡμῶν Σύνταγμα ἐπεξέτεινε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, τοῦ τε προφορικοῦ καὶ τοῦ γραπτοῦ, ὡς καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀλλὰ δὲν ἡννόησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ ἐν κρυπτῇ τεκταινόμενα.

Ἀφοῦ ἐγνώσθη ἐν Πάτραις ὅτι μυστικὴ ἑταιρεία ὑφίσταται ἐργαζομένη ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς Ἀρχῆς, τί ὀφείλει νὰ πράξῃ ἡ Πολιτεία; ὀφείλει νὰ καταδιώξῃ τοὺς ἐργάτας αὐτῆς καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν διάλυσιν αὐτῆς καὶ τὴν δήμευσιν τῶν ἐγγράφων καὶ πραγμάτων τῆς, ὡς ὀρίζει τὸ ἀρθρον 216 τοῦ Ποιν. Νόμου· πρὸς δὲ τοῦτοις καὶ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν τοὺς ἀποδειχθέντας ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης ὅτι λαμβάνουν μέρος εἰς τοιαύτην ἑταιρείαν ὡς ὀρίζει τὸ ἀρθρον 220 τοῦ αὐτοῦ Νόμου.

Ἀλλ' ἡ Πολιτεία τί πράττει; Περιορίζεται παροτρύνουσα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον νὰ μὴ κάμῃ λόγον ἐν τοῖς Ναοῖς, οὔτε οἱ ἱεροκήρυκες περὶ τῶν μασσόνων, νὰ περιορίσῃ δὲ καὶ τοὺς ἱερεῖς νὰ μὴ λέγωσι περὶ Μασσονίας· ἡ δὲ δημοτικὴ ἀρχὴ προέβη καὶ πολὺ περαιτέρω· κατέστησεν ὑπεύθυνον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὰς συνετείας. Πολὺ εὐλόγως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντα: «Ἐγὼ εἰμι φύλαξ τοῦ ποιμνίου μου· πῶς δύναμαι νὰ μὴ κάμω χρῆσιν τῶν πνευματικῶν καθηκόντων μου ὅπως τὸ προφυλάξω ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τῶν Μασσόνων; τίς παραβαίνει τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας; ἐγὼ ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸ φανερόν καὶ ἐντὸς τῶν καθηκόντων μου; ἢ οἱ μασσόνοι οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῇ κρυπτῇ; τούτους ὀφείλει νὰ καταδιώξῃ ἡ Ἀρχὴ. Ὅταν ὁ λύκος εἰσέρχεται εἰς τὸ ποίμνιον, τοῦτον διώκουν, δὲν κρατοῦν τὸν ποιμένα».

Οἱ μασσόνοι ὀφείλουν νὰ συνέρχωνται εἰς τὸ φανερόν. Ἐὰν, ὡς λέγουσιν, σκοπὸν ἔχωσι τὴν ἀγαθοεργίαν, αὐτὴν μόνην, καὶ δι' αὐτὴν ἐργάζονται, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα οὐδὲ ἴσιν ἀνάγκην νὰ συνέρχωνται μυστικῶς φανερόν· ὀφείλουν νὰ συνεδριάξουν, νὰ λείβουν τὰ μυστικὰ σημεῖα τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τὰ ἰδιαιτέρα Σύμβολα τὰ ὁποῖα ῥητῶς ἀπαγορεύουσι τὰ ἀνωτέρω ἀρθρα τοῦ Ποιν. Νόμου· νὰ λείβουν οἱ βροχοὶ εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα τοῦ Σύμπαντος, ὁ ἀπαγορεύει τὸ ἀρθρον 215 τοῦ Ποιν. Νόμου· νὰ λείβουν οἱ σκοτεινοὶ θάλαμοι, αἱ σάλπιγγες, τὰ ντόμνα, ἡ Διαθήκη τῶν προφητῶν, αἱ δοκιμασίαι καὶ ἡ ἄλλη ἐν τῇ κρυπτῇ διαδικασία· ἰδίᾳ δὲ νὰ ὑποβάλληται τὸ Καταστατικὸν τοῦ συνεταιρισμοῦ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ὀφείλει ἡ Πολιτεία νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς καίμενους Νόμους κατ' αὐτῶν. Εἶναι καθαρὰ τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας ἀθέτησις ἡ ἀνοχὴ Σωματείων ἄτινα ἐν τῇ κρυπτῇ ἐργάζονται ἄνευ καταστατικοῦ, καὶ ἐν οἷς πρέπει νὰ διέλθῃ ὁ εἰσερχόμενος ἐξήκοντα καὶ πλείονας βαθμοὺς διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν τελικὸν σκοπὸν αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐνῷ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων τὸ ζήτημα φαίνεται ἀπλοῦς· εἰς τὴν λύσιν του, ἐκ τίνος ἀποκαλύψω, ἢ διὰ τοῦ προχθεσινῶ φύλλου τῆς Πελοποννήσου ἔκαμεν ὁ ἐνταῦθα καθηγητὴς Σαρῆς, τὸ ζήτημα προσλαμβάνει ὅψιν σοβαρωτέραν. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ ἀνωτέρω καθηγητὴς ἐν συνευθεύξει

πρὸς τὸν συντάκτην τῆς «Πελοποννήσου»· ἀδιατὶ δὲν δύναται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν νὰ συνεργῇζῃται μαζὺ μου, ἀφοῦ ὁ Δεσπότης εἶναι σήμερον Συνοδικὸς καὶ συνεργάζεται μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀφ' ἧς παρητήθη τῆς ἐνεργεῖς ὑπηρεσίας ἣν εἶχεν ὡς μέλος τοῦ τεκτονισμοῦ εἰς ὃν ἀνῆκε καὶ ἀνήκει. Μέλος τῆς Μασσονίας ἐκ τῶν κατεχόντων, ὡς λέγει, ἀνωτέρων βαθμῶν ἐν τῷ τεκτονισμῷ καταγγέλλει ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν Μασσονίαν Ἀρχιεπίσκοπον! Πρέπει νὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ τοιαύτη ῥητὴ καταγγελία ὑπὸ Μασσόνου γνωμένη; Φρονῶ ὅχι· ἐὰν ψευδὴς ἡ καταγγελία ἀποδειχθῇ, ἀρκεῖ τούτο ἵνα σιγήσῃ ὁ Μασσονισμός· ἐὰν τὸ ἐναντίον, ἀνάγκη νὰ σκεφθῇ ἡ ἑκκλησία, ἀνάγκη καὶ νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψὴν τὰ ἐντεῦθεν ἐπιβαλλόμενα αὐτῇ καθήκοντα.

Εὐθ. Καράκαλος

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

Παρήλθε τὸ 98, ἦλθε τὸ 99. Ὡς αἱ ὥραι καὶ αἱ ἡμέραι οὕτω καὶ τὰ ἔτη ἔρχονται καὶ παρέρχονται καθάπερ τὰ κύματα τῆς πολυταράχου θαλάσσης. «Τὰ πάντα ρεῖ» καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἅπτον τῆς φυσικῆς δημιουργίας, θεωρούμενος ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ ἐπιγείου αὐτοῦ βίου, τί εἶνε; ἦλθεν, εἶδεν, ἀπέρχεται. Ἐγκαταλείπει φεῦ! ἄκων σύζυγον ἣν τόσον ἠγάπησε καὶ μεθ' ἧς διήλθεν ἡμέρας εὐτυχίας καὶ ἀρετῆς πνευματικῆς ἐνώσεως, τέκνα ὑπὲρ ὃν τόσον ἐκοίτασε καὶ ἐμύχθησεν, ἀδελφοὺς προσφιλεῖς καὶ φίλους καὶ συνελόντι πᾶν ὅ,τι ἀπέτελει τοὺς ὥραιότερους καὶ γλυκυτέρους αὐτοῦ πόθους καὶ παλμούς τῆς εὐαισθήτου αὐτοῦ καρδίας. Αἱ σωτήριοι ὑπὸ ἡθικὴν ἐποψὴν αὐταὶ σκέψεις ἔρχονται αἰ μὲν, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῇ νέῃ εἴτῃ πραγματικῇ, ἀληθεῖς, ἀμελικτοὶ διότι κατὰ τὸ νέον ἔτος, εἰ πέρ ποτε καὶ ἄλλοτε, ὁ ἄνθρωπος κατανοεῖ ὅτι ὡς τὰ ἔτη ἔρχονται καὶ παρέρχονται, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀδύνατον ἀνάγκην θ' ἀπέλθῃ τοῦ ματαίου τοῦδε κόσμου ὅπως παραστῇ ὅσῳ τῷ ἢ βράδιον ἐνώπιον τοῦ ἀδεκάστου Κριτοῦ, τοῦ Μεγάλου Θεοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς τοιοῦτος, κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὡς χριστιανὸς δέον νὰ συνέλθῃ εἰς ἐαυτὸν ἐπὶ τῇ νέῃ εἴτῃ καὶ νὰ στρέψῃ τὸ ἐσωτερικὸν ὄμμα τῆς διανοίας ὅπως ἐξετάσῃ ἐαυτὸν καὶ τὰς πράξεις αὐτοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ἄλλαις λέξεσιν ἐὰν ἐξεπλήρωσε τὸν ἡθικῶς μέγαν αὐτοῦ σκοπὸν καὶ προορίσμον. Ὁ χριστιανὸς σκοπὸν ἔχει ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ ν' ἀγιασθῇ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τελειωθῇ· ἀέσθετε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥστε ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι· Ματθ. ε', 48.] Ἡ τελειώσις, ἡ ὁμοιωσις τῷ Θεῷ εἶνε τὸ ἡθικὸν ἰδεώδες παντός ἀνθρώπου καὶ εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἰδεώδους τούτου ὀφείλει νὰ τείνῃ πᾶς ἄνθρωπος, διότι οὕτω μόνον πληροῦται ἡ ἀκρόστατος αὐτοῦ διψα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐπιτυγχάνει τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ εὐδαιμονίας. Ἡ παράστασις ἐκ τοῦνκνίου τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ φέρει τύψεις τοῦ συνειδότος, ἀνησυχίαν, ταράχην, κακοδαμονίαν (Χρυσός· ὁμ. 48 Λαζάρ' 2 ε'). Ἐὰν οἱ μαθηταὶ τοῦ Πυθαγόρου καθ' ἑκάστην ἔλεγον ἀπ' ἐπαρκείας; τί δ' ἔρρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη; πολλὰ μᾶλλον δέον νὰ πράττωσι ταῦτο

καθ' ἐκάστην καὶ δὴ κατὰ τὸ νέον ἔτος οἱ ἀληθεῖς μαθηταὶ Ἐβραίου δοτις ἐγένετο ἄνθρωπος καὶ ἐδόξε καὶ ἐφύτισε καὶ ἔγχευε τὸ τίμιον αὐτοῦ αἷμα ὑπὲρ τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ αὐτοεξέτασις εἶνε μέσον ἡθικῆς προαγωγῆς καὶ διορθώσεως, ἀλλ' αὐτοεξέτασις ἀληθῆς, εἰλικρινῆς, συνφῶς τῷ ἀπολύτῳ ἡθικῷ νόμῳ τοῦ Εὐαγγελίου· αὐτοεξέτασις καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μικρὰ καὶ ἐλάχιστα φαινομενικῶς ἁμαρτήματα, τὰ ὅποια ἐκλείφονται διὰ τῆς ἀληθείας καὶ κατὰ Θεὸν μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως τόσῳ μᾶλλον δὲ ἀπέφυκε τὰ μέγιστα τῶν πλημμελημάτων, ἐκ βραχυτέρων τίκτεσθαι ὡς λέγει Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης (ἐπιστ' ΙΘ' Ἀετίῳ).

Ἄλλ' ὁ χριστιανὸς ὀφείλει κατὰ τὸ νέον ἔτος νὰ ἐξετάζῃ καὶ τὴν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας ἐν ᾗ ζῇ καὶ ἐργάζεται, τὴν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν προαγωγὴν τοῦ ἔθνους, τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἱστορία δὲν εἶνε συσσωρευσις τυχαίων καὶ τυφλῶν γεγονότων, ἀλλ' εἶνε κράτος λογικὸν ἐκ τοῦ ἀπείρου κόσμου προελθόν, διότι ὁ ὕψιστος σκοπὸς τοῦ ἱστορικοῦ βίου εἶνε ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἀπολύτου κράτους τοῦ πνεύματος ἐν τῷ καθολικῷ βίῳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ πολιτισμὸς εἶνε φυσικὴ ἀκολουθία καὶ πραγμάτων τῶν ἐθνικοπολιτικῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἐν ταῖς κοινωνίαις, τῷ ἔθνει, τῇ ἀνθρωπότητι. Καὶ ὡς τὸ άτομον οὕτω καὶ πᾶσα κοινωνία, πᾶν ἔθνος, αὐτὴ ἡ ἀνθρωπότης, ὀφείλει πάσῃ δυνάμει νὰ βαίῃ εἰς τὴν τελειότητα καὶ εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ἱστορία εἶνε πᾶσι τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ, τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀληθείας κατὰ τῆς ἀνεπιστημοσύνης καὶ τοῦ ψεύδους, τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας. Ἐν τῇ πάλῃ ταύτῃ ποτὲ μὲν ἐπικρατεῖ τὸ ἀγαθὸν κατὰ τοῦ κακοῦ, τὸ δίκαιον κατὰ τοῦ ἀδίκου, ἡ λογικὴ κατὰ τῆς ἀλογίας· ποτὲ δὲ πάλιν συμβαίνει τὸ ἀντίστροφον. Εὐτυχὴς καὶ εὐδαίμων ἡ κοινωνία ἐκείνη ἐν ᾗ ὑπερισχύει καὶ ἀνταρτίζεται τὸ ἀγαθόν, τὸ δίκαιον, ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια, ἡ λογικότης. Ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐκείνῃ ὑπάρχει ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀληθὴς πρόοδος καὶ ἡ ἀληθὴς εὐδαιμονία. Τὸ κακὸν ἐστὶν ὅτε ὑπερισχύει, ἀλλὰ προσωρινῶς καὶ ἡ κοινωνία ἐκείνη ἐν ᾗ ὑπάρχει ἡ κακία, ἡ φλυσιότης, ἡ δεισιδαιμονία, ἐνέχει καὶ τὰ σπέρματα τῆς διαλύσεως καὶ τῆς καταστροφῆς. «Δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνη, ἐλασσοῦσι δὲ φυλὰς ἁμαρτῖαι».

Τὰ βαρβαρὰ γεγονότα ἄτινα ἐπῆλθον κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἐν τε τῷ ἡμετέρῳ ἔθνει καὶ ἀλλαγῇ καὶ δὴ ἐν Ἰσπανίᾳ μαρτυροῦσι τρανῶς τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων. Ἡ Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἰθὺς τὸν ἡθικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον ἀτόμων τε καὶ ἔθνων. Καὶ ἀμελικτὸς ἐπέρχεται ἡ θεία δικαιοσύνη κατὰ τῶν ἐθνῶν ἐκείνων ἄτινα τῶς εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἐν τῇ δεισιδαιμονίᾳ καὶ ἀπιστίᾳ. Τὰ Ἀγγλοσαξωνικά φύλλα προοδεύουσιν, ἀμύζουσιν, νικῶσι, διότι εἰς ταῦτα ὑπάρχει σχετικῶς ἡ εὐσέβεια, ἡ ἡθικὴ, ἡ πίστις, ἡ ἀρετὴ, ἡ δικαιοσύνη. Διὰ τῶν γεγονότων τῶν δύο παρελθόντων ἐτῶν, εἰσὶν ὡς διὰ μεγάλων γραμμῶν, δύναται τις ν' ἀναγνώσῃ τὴν διέπουσαν τὴν ἀνθρωπότητα Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, ὡς διὰ μικροτέρων γραμμῶν παρίσταται αὕτη μᾶλλον ἢ ἥττον καὶ ἐν τῷ βίῳ ἐκάστου ἀτόμου.

Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπέδρασαν ἐξ ἀντιθέτου εἰς τὴν ὕψλην καὶ ὄντως χριστιανικὴν ἰδέαν, τὸν ἀποφασισμὸν τῶν διαφόρων Κρατῶν. Ἡ ἰδέα αὕτη προϋστάθη, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τοῦ Ὁρθοδόξου Αυτοκράτορος τῆς Ρωσίας, τοῦ Νικολάου. Ὅ,τι τῶς θεωρεῖτο ὡς ὄνειρον, πρόκειται ἴσως νῦν νὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὅσα διὰ τοῦ μεγάλου ἐπὶ τούτῳ συγκροτηθῶν Συνεδρίου. Ἡ ἰδέα αὕτη πραγματοποιημένη θὰ εἶνε θρίαμβος τῶν χριστιανικῶν ἰδεῶν καὶ τὸ μέγιστον γεγονός τοῦ ΙΘ' αἰῶνος. Οἱ ἄνθρωποι ἐργάζονται, ἀλλ' ὁ Θεὸς διευθύνει τὰ ἔργα τούτων εἰς ἡθικὸν σκοπὸν, εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῆς Βασιλείας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ ἔδαφος εἶνε ἤδη παρεσκευασμένον καὶ πρὸ ὀλίγου χρόνου συνήλθεν ἐν Λονδίνῳ εἰς τὸ Σαιν-Τζαίμης Χάλλ ὑπὸ προεδρίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Λονδίνου μεγάλη ὁμήγουρις συγκληθεῖσα ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου Στήδ, ἐκδότου τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τῶν Ἐπιθεωρήσεων» ὅπως συσχεθῇ περὶ τῆς προτάσεως τοῦ Τσάρου, ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῶν πολεμικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ Βαλφούρ, ὁ πρῶτος λόρδος τοῦ Θεσαυροφυλακίου, ἐξέφρασε δι' ἐπιστολῆς τὴν συμπάθειάν του πρὸς τὴν συνέλευσιν. Εἴθε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ χριστιανικὴ καὶ εὐγενὴς ἰδέα τοῦ Τσάρου ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἴθε δὲ τὸ νέον ἔτος ν' ἀποβῇ ἐκάστῳ χριστιανῷ εὐτυχὴς καὶ σωτήριον καὶ ὑγιὲς κατ' ἄμφω καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος μὲν ἀλλὰ πολυπαθὲς ἔθνος ἐκ τῶν παθημάτων σκεπθῇ καὶ δράσῃ χριστιανικῶς καὶ ἐθνικῶς χάριν τοῦ μεγάλου ἡθικῶς σκοποῦ εἰς ὃν προώρῃται ὑπὸ τῆς Θεῆς Προνοίας.

Πολύκαρπος Ἱ. Συνοδινός
Ἱεροκλήρυς Ἀχαϊολίδος

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΙΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Α'

Ἐν τῷ Παραδείσῳ.

Τὸ μικρὸν παιδίον, τὸ ὅποιον θέλει νὰ ἐγγίῃ ὅπου τὸ ἀνέστημά του δὲν φθάνει, ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ μεγαλύτερου του.

Συγχωρημένος θὰ εἶμαι, ἐλπίζω, ἂν, ἀντὶ ν' ἀποπειρασθῶ ματαίως περιγραφῇ τινι τοῦ Παραδείσου, διὰ τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου ὅπως διόλου ἀνεπιτήδειον καὶ ἀνεπαρκῆ, δανεισθῶ καὶ δώσω καὶ πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μου ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐφιλοτέχνησε μὲ τὴν τόσον ἐπαγωγὴν φαντασίαν του ἐν περισσῇ χάριτι Βασίλειος ὁ Μέγας.

Δὲν θέλω νὰ εἶπω μὲ τοῦτο ὅτι καὶ αὐτὸς ἀκριβῶς κατῴρωσε καὶ πιστῶς νὰ περιγράψῃ τὸ ἀπερίγραπτον· φρονῶ ὅμως ὅτι οὗτος τελειότερον καὶ χαριέστερον παντὸς ἄλλου εἰκόνισεν εἰς σκῆψιν ὅ,τι ἐν τῷ Παραδείσῳ ἐξέλαμψεν εἰς ἄρρητον φῶς.

Ἵππερον, λέγει, καὶ ἐξαιρετὸν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ζώων ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἰδιαίτερος δὲ καὶ τὴν κατοικίαν του ἐπεμελήθη καὶ ἐστόλισεν.

Ὡς τοιαύτην τόπον ἐξελεξε κατάλληλον, πολὺ ἀπὸ τὴν ὄλην κτίσιν διαφορετικόν.

Θαυμαστός κατὰ τὴν ὠραιότητα.

Ἀσφαλὴς ἦτο κατὰ τὴν θέσιν.

Λαμπρὸς κατὰ πάντα καὶ ὑπέρχων.

Ἀπὸ ὅλης τῶν ἡστρον τὰς ἀνατολὰς καταλομπόμενος.

Καὶ διακυβέστατος ἔπνεεν ὁ ἀήρ του.

Καὶ γλυκύταται εἰς αὐτὸν αἱ ὠραι ἦσαν τοῦ ἔτους, καὶ ἄριστα συγκερασμένα.

Ἐκεῖ, ὅπου ὁ Θεὸς τὸν παράδεισον ἐφύτασε, δὲν ἦσαν ἄνιμοι βλαστοί.

Οὔτε ἡφαίστεια.

Οὔτε χάλαζα.

Οὔτε λαίλαπες.

Οὔτε κεραυνοί.

Πέγοι τὸν χειμῶνα ὄχι.

Οὐδ' ὑγρὰσι τὴν ἀνοιξιν.

Οὐδὲ καύσων τὸ θέρος.

Οὐδὲ ξηρότης τὸ φθινόπωρον.

Ἄλλ' αἱ διάφοροι τοῦ ἔτους ἐποχαὶ εἰρηνικὴν καὶ πρέπουσαν εἶχον συμφωνίαν μεταξύ των, ἡ καθμία μὲ τὴν ἰδικὴν τῆς στολισμένη ὠραιότητα, χωρὶς ἡ προηγουμένη μὲ τὴν παρτάσιν τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἡ ἐπομένη μὲ τὴν σπουδὴν καὶ τὴν βίαν τῆς ἐμφανισέως τῆς νὰ ἐπιρροῇ τὴν ὥραν τὴν τρέχουσιν δι' ὑπερβολῆς τινος καὶ ἀμετρίας.

Ἐντὸς τοῦ Παραδείσου πρῶτον θέρος δὲν ἐδραπε τῆς ἀνοίξεως τὰ ἄνθη.

Οὔτε θερινοὶ ἢ φθινοπωρινοὶ καρποὶ ἐχάνοντο ἀπὸ τὴν ἀταξίαν τοῦ ἀέρος.

Ἄλλ' ὅλαι τοῦ ἔτους αἱ ὠραι περιεχόμενον εἰς τὸν τόπον ἐκείνον μὲ ἀμεμπτον εὐταξίαν καὶ συμφωνίαν.

Καὶ μὲ πολλὴν ὁμαλότητα καὶ φιλίαν συνεδέοντο καὶ συμπεριπλέκοντο ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην.

Καὶ ἡ καθμία εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐδίδο τὰ ἰδικὰ τῆς δώρα, ἐξαιρέτα καὶ ὅπως διόλου ἀδύνατα.

Καὶ ἡ γῆ ἐκείνη παχεῖα ἦτο καὶ μαλακὴ, κατάλληλος πρὸς παραγωγὴν καὶ εὐδοκίμησιν ὅλων τῶν καρπῶν.

Νερὰ τὴν περιέτρεπον γονιμώτατα, περικαλλῆ, γλυκέα, εἰς ἄκρον λεπτὰ καὶ διαυγῆ, ἐξόχως τερπνὰ εἰς τὴν ὄψιν καὶ ἐξαιρετῶς ὠφέλιμα.

Καὶ διάφορα δένδρων κάλλη ἐκεῖ ἐνεφυτεύθησαν, τὰ ὅποια ἐχάριζον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν χαριεστάτας θέας καὶ ἀπολαύσεις γλυκυτάτας.

Λειμῶνες ἐκεῖ ἦσαν μὲ εὐμορφα ἄνθη, τῶν ὁποίων αἱ εὐωδιαὶ ἀχόρταστοι, καὶ ἀμαρῖα πάντοτε καὶ ἀδιάφορα διέτρουον τὰ ποικίλα καὶ ὠραῖα τῶν χρώματα.

Δὲν τὰ παρηνόχλουν αἱ βλαὶ ἀνέμων.

Οὔτε νημεῖαι τὰ ἀπεμαραινόν.

Οὔτε παγετοὶ τὰ ἀπέπνιγον.

Οὐδὲ φλόγαις τὰ κατέκαιεν ἥλιος.

Ἄλλα πνοαὶ ταχτικά καὶ μέτριοι λεπτήν τινα καὶ γλυκαίαν εἰς αὐτὰ ἔφερον αὔραν. Καὶ ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ, καὶ φιλικὰ ἐπιπνέουσιν, διέσφον πάντοτε τῶν ἀνθέων ἐκείνων τὴν χάριν ἀδάμαστον καὶ ἀμέραντον.

Καὶ τῶν φυτῶν τὰ κάλλη ἄξια καὶ αὐτὰ ἦσαν τῆς ὄλης ἐκεῖ δημιουργίας καὶ φυτείας.

Καὶ τὰ φρυγανικὰ δηλαδὴ.

Καὶ τὰ θαμνῶδη.

Καὶ τὰ μανιστέλεχα.

Καὶ τὰ πολυκλήα.

Καὶ τὰ ὑψιόρουφα.

Καὶ τὰ ἀμφιθαλῆ.

Καὶ τὰ φυλλοδόχα.

Καὶ τὰ ἀειφυλλὰ.

Καὶ τὰ καρποφόρα.

Καὶ τὰ ἄκαρπα.

Τὰ μὲν πρὸς τροφὴν ἐπιτήδεια.

Τὰ δὲ εἰς θέαν ἐξάλεια.

Καὶ ὅλα εἰς μέγεθος καὶ εἰς κάλλος ἔεχα, μὲ κλάδους κατασκίους, μὲ κορυφὰς ἀμφιθαλεῖς, κατὰφορτα εἰς καρπούς, οἵτινες πολὺ μὲν ἦσαν τερπνοὶ καὶ χαριέντες, ἐξαιρετῶς δ' ὠφέλιμοι.

Ὅρνιθων ἐτι ποικίλα ἐκεῖ εἶδη ἦσαν, εἰς τὸ πτέρωμα ὠραιότατα, εἰς τὴν φωνὴν γλυκύτατα.

Καὶ ζῶα διάφορα, ὅλα ἡμερὰ καὶ μελ' ἡμέρας.

Καὶ δι' ὅλων τῶν αἰσθήσεων ὑψοῦντο ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος.

Διὰ τῆς ὁράσεως.

Διὰ τῆς ἀκοῆς.

Διὰ τῆς ἀφῆς.

Διὰ τῆς ὁσφρήσεως.

Διὰ τῆς γεύσεως.

Καὶ ἦτο τοιοῦτοτρόπως ὁ Παράδεισος τόπος μοναδικὸς θαυμαστῆς τινος καὶ θεσπισίας τρυφῆς.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΚΘΕΣΙΣ

τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐν Πάτραις καθηγητοῦ
κ. Σαρρῆ.

Εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» τῆς 28 Δεκεμβρίου ἐδημοσιεύθη ἡ ἐξῆς ὑπουργικὴ ἐκθεσις πρὸς τὸν Βασιλέα:

Μεγαλειότατε,

Γνωστὸν τυγχάνει βεβαίως τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι τὸ Διασπονδὸν ζήτημά, ὑπερ ἐσχάτως ἐγενήθη ἐν Πάτραις, κυρίαν ὄχον ἀφειτρήσαν τὴν ἀναφεύσαν διάστασιν μεταξύ τοῦ Σ. Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας κ. Ἱεροθέου καὶ τῆς ἐκεῖ ἐφορείας τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν.

Χωρὶς νὰ θελήσω νὰ ἐπέμβω εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος καὶ νὰ πειρασθῶ ν' ἀποδείξω πού ἐγκτεται τὸ δίκαιον, κρίνω καθήκον μου νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, ἀφ' ἧς ἀνεφύη τὸ προκείμενον ζήτημα, ἀποκλειστικὸν σκοπὸν προσέθεμην ἐν τῇ ἐνέργειᾳ μου, πῶς νὰ προσπάσω τὴν κοινωνικὴν τάξιν καὶ νὰ προλάβω πᾶσαν ἐνδεχομένην αὐτῆς διατάραξιν ὡς ἐκ τοῦ προκληθέντος ἐξερθεσμοῦ τῶν πνευμάτων. Καὶ ὡς ὑπουργὸς μὲν τῆς Δικαιοσύνης ἀμέσως διέταξα τὰς ἐν Πάτραις ἀρχὰς νὰ διατελῶσιν ἀγρόπνοι φρουροὶ τῆς δημοσίας τάξεως, μετὰ

δὲ τὴν δημοσίευσιν τῆς ποιμαντορικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας πρὸς τὰ πνευματικά αὐτοῦ τέκνα, καθὼς καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ θῆς φθίνοντος ὑποβόλην τῆς αἰτήσεως τῆς Σεβασμιότητός του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δι' ἧς οὗτος ἐξεταίτο, ἐν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοῦ Γυμνασίου Πατρῶν ὁ αὐτόθι καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν Α. Σαρρῆς, χαρακτηριζόμενος ὡς πέτρα σκανδάλου, εὐθὺς ἐσπευσεν τηλεγραφικῶς νὰ προσκαλέσῃ ἐνταῦθα τὸν Α. Σαρρῆν, ἵνα οὕτω καὶ τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας τηρήσῃ ἀπρόσβλητον καὶ δεινότερα ἐπακούσῃ προλάβω.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τοῦ ἀπὸ 14 τρέχ. μηνὸς ἐγγράφου τῆς ὁμοφώνως καὶ θερμῶς συνέστησε τῷ Ὑπουργεῖῳ εἶνα ἀπομακρύνῃ ὅσην τάχιστα ἀπὸ τοῦ ἐν Πάτραις Γυμνασίου τὸν καθηγητὴν Σαρρῆν, τὸν θεωρούμενον ὅπως δὴ ποτε ὡς τὸν ὑπαίτιον τῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐκεῖ λαμβανόντων χῶραν, καθ' ὃν ὁ Ἱεράρχης Πατρῶν ὑποδεικνύει.

Ἐπίσης καὶ ὁ καθηγητὴς Σαρρῆς ἀφίχθεις ἐνταῦθα τῇ διαταγῇ μου συμφώνως τῇ ὑποδείξει τοῦ Ἱεράρχου Πατρῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐσπευσε νὰ μοὶ ὑποβάλλῃ ἐγγράφον ἀπολογίαν διὰ τὰ κατ' αὐτοῦ ἐπιρριπτόμενα.

Πάντα τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἐπισυνάπτω, ἵνα καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης λάβῃ ἀκριβῆ γνῶσιν αὐτῶν.

Μετὰ τὴν παρέμβασιν ὅμως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸ ἐν Πάτραις Μασσονικὸν ζήτημα καὶ τὴν ἐντεῦθεν προκληθεῖσαν δημοσίαν συζήτησιν, ἀναγκαιότατον ἔκρινα ἐν προκειμένῳ, ἵνα ζητήσω καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16 φθίνοντος. Καὶ οἱ μὲν συνάδελφοί μου μὲν φωνῇ ἐπεδοκίμασαν τὰ παρ' ἐμοῦ γενόμενα, ἀπεφασίσθη δέ, ὅπως συστήσω εἰς τὸν καθηγητὴν Σαρρῆν, ἵνα οὗτος, βλέπων ὅπως τὰ πράγματα ὠξύνθησαν, οἰκοθεν ἐπιζητήσῃ τὴν ἐκ Πατρῶν μεταθέσιν του. Πράγματι δὲ τὴν ἐπαύριον, 17 Δεκεμβρίου, προσεκάλεσα τὸν καθηγητὴν Σαρρῆν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἀνεκοίνωσα αὐτῷ ἐν λίαν συνδιαλλακτικῷ πνεύματι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶνε ἐτοίμη νὰ βελτιώσῃ ὅπωςδὴποτε τὴν θέσιν του, μεταθέτουσα αὐτὸν ὅπουδὴποτε τοῦ Κράτους ἥθελεν αὐτὸς προτιμήσῃ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ ν' ἀπομακρυνθῇ οἰκειοθελῶς ἐκ Πατρῶν, ἵνα οὕτως ἀρθῇ ἀπὸ τοῦ μέσου ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου.

Μάτην ὅμως ἀπέβησαν εἰ παραινέσεις μου καὶ αἱ προτροπαί μου, διότι ὁ καθηγητὴς Σαρρῆς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἔστερξε ν' ἀποδεχθῇ τὰς συνδιαλλακτικὰς προτάσεις τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιμένων ὅπως καὶ ὅπως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Πάτρας.

Καίπερ βλέπων τὸ ἀνένδοτον καὶ πείσμα τοῦ χαρακτηῖρος τοῦ καθηγητοῦ Σαρρῆ, μὴ θέλων ὅμως καὶ ἀποτόμως νὰ διακόψω πᾶσαν περαιτέρω ὁμιλίαν, ἔδωκα αὐτῷ 4 ἡμερῶν προθεσμίαν, ἵνα οὗτος, ὀριμώτερον σκεφθεῖς, μοὶ ἀπαντήσῃ περὶ τῆς οἰκειοθελοῦς ἐκ Πατρῶν μεταθέσεώς του.

Προχθὲς ὅμως ὁ καθηγητὴς Σαρρῆς, παρουσιασθεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ρητῶς μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἀρνείται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπομένως οὔτε αἰτήσεις περὶ μεταθέσεως ὑποβάλλει, οὔτε ἀπὸ τῶν Πατρῶν ἐγνοεῖ ν' ἀπομακρυνθῇ.

Δὲν ἠρκέσθη δὲ εἰς ταῦτα ὁ καθηγητὴς Σαρρῆς, ἀλλὰ χθὲς ἐναντίον τῆς διαταγῆς μου καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἀνέ-

χώρησεν εἰς Πάτρας, ἐνθ' ἀναβρασμὸς κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξεγέρσεις τοῦ πλῆθους ἐξεδηλώθη, καθ' ὃν ὁ νομάρχης Ἀχάτας καὶ Ἡλίδος ἀναφέρει.

Ἀπέναντι τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης καὶ τῆς παρακῆς ταύτης τοῦ καθηγητοῦ Σαρρῆ, μὴ ἐννοεῦντος νὰ κυμῶθῃ πρὸ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, ἀσυμβιβάστου ὅπως πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὑποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι διάταγμα περὶ ἀπολύσεώς του καὶ παρακαλῶ Αὐτὴν νὰ ἐπικυρώσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Βασιλικῆς Αὐτῆς Ὑπογραφῆς.

Τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος πιστὸς ὑπήκοος
καὶ εὐπειθέστατος θεράπων
Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς
Α. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Λήξαντος τοῦ 1898, θερμῶς παρακαλοῦνται πάντες οἱ ὀφείλοντες ἐπὶ τὴν συνδρομὴν τῶν εἰς τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ὅπως ἐμβάσωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον διὰ τῶν οἰκείων ἀνταποκριτῶν ἢ ἀπ' εὐθείας ὅπου δὲν εἶνε ἀνταποκριτῆς. Πᾶς ὅστις δὲν ἤθελεν ἀποστεῖλαι τὴν συνδρομὴν του ἐντὸς διημέρας θέλει διαγραφῇ.

Παρακαλοῦμεν ὡσαύτως πάντας ὅσοι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγκαίρως κατέβαλον τὴν συνδρομὴν τῶν, νὰ πράξωσι τοῦτο ἐγκαίρως ἔτι, εἰ δυνατόν, διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος, ὅπως ὀλιγώτερον ἀπασχολημένη ἡ Διεύθυνσις εἰς τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα τοῦ ψύλλου, ἐπιμεληθῇ περισσότερον τῆς συντάξεως αὐτοῦ.

Ἡ Διεύθυνσις

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΑΣ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
7—8 μ. μ.

Κυριακῇ	3	Ἰανουαρίου	Μιχ. Γαλανός
Τετάρτῃ	6	»	Ἀρχιμ. Π. Δουληγέρης
Πέμπτῃ	7	Ἰανουαρίου	Μ. Γαλανός.
Σαββάτῃ	9	»	Μ. Γαλανός.

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναφ τῆς Ἀγίας
Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακῇ 3 Ἰανουαρίου Ἀρχιμ. Εὐσ. Ματθόπουλος
Εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Τμήμα τῆς Ἀναπλάσεως,
ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Κυριακῇ	3	Ἰανουαρίου	4—5 μ. μ.	Ἀρχ. Π. Δουληγέρης
Τρίτῃ	5	Ἰανουαρίου	7—8	Ἡρακλῆς Παπαμανώλης
Πέμπτῃ	7	»	7—8	Κων. Διαλησμάς.
Σαββάτῃ	9	Ἰανουαρίου	6—7	Σωφρόνιος Ἀγιορείτης

Τύποις Α. Ν. ΔΙΔΑΧΕΜΑ

Ὁδὸς Ἀδριανοῦ ἀριθμὸς 88, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον